

Centraal Bureau voor de Statistiek

Centrum voor Beleidsstatistiek

Postbus 24500
2490 HA Den Haag
cvb@cbs.nl
www.cbs.nl/cvb

Flexibele schil rondom de WW

Mathilda Copinga, Linda Muller, Nicol Sluiter

Samenvatting

De helft van de WW'ers die in 2007 zijn ingestroomd, ontvingen in de periode van 2001 tot instroommoment al eerder een WW-uitkering. Van de uitstromers uit de WW in 2006 vindt minder dan de helft een baan voor langere tijd. Maar liefst één op de drie uitstromers maakt in de periode tot en met 2008 opnieuw gebruik van de WW. Er is dus sprake van een aanzienlijke groep die regelmatig een baan afwisselt met een WW-uitkering, de zogenaamde flexibele schil rondom de WW.

Acht op de tien personen stromen in de WW vanuit een baan, slechts drie op de tien vanuit een baan met vast contract. Bijna de helft van de instromers zijn al bekend met de WW, veel van hen ontvingen eerder in 2007 al een WW-uitkering. Deze herinstromers zijn voornamelijk mannen.

Zeven op de tien WW'ers stromen uit naar een baan. Van hen heeft 70 procent binnen twee maanden een baan gevonden, waarvan driekwart met een tijdelijk contract. Uitstromers wisselen dan ook vaak van werkgever in de eerste twee jaar na uitstroom. Eén op de vijf uitstromers beëindigt de WW-uitkering omdat de maximale uitkeringsduur is bereikt. Minder dan de helft van de uitstromers komt duurzaam aan het werk binnen twee jaar na uitstroom. Ouderen en allochtonen vinden moeilijker een baan.

Vanuit de zakelijke dienstverlening stromen de meeste personen in de WW, zowel absoluut als relatief gezien. De eerstvolgende twee branches met een hoog aandeel instromers zijn de horeca en cultuur/recreatie. Het openbaar bestuur en de energiebranche vallen juist op door het relatief geringe aantal instromers. De visserij is duidelijk een branche waar mensen vaker in de WW terechtkomen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het seizoenspatroon waar deze branche mee te kampen heeft evenals de sectoren landbouw, winning van delfstoffen en bouwnijverheid.

Limburg heeft relatief de meeste instromers in de WW. Midden Nederland en ook Zeeland kennen relatief lage in- en uitstroom van de WW. In Friesland vinden veel uitstromers een baan. In de provincie Zuid-Holland stromen minder mensen uit naar een baan dan gemiddeld. In die provincie wordt dan ook vaker dan gemiddeld de maximale uitkeringsduur bereikt.

1. Inleiding

Aanpassingen in Werkloosheidswet

Met enige regelmaat wordt er in het parlement gediscussieerd over het sociale stelsel in Nederland. Vooral de oplopende kosten van allerhande uitkeringen dwingen de beleidsmakers om nieuwe plannen te ontwikkelen die deze trend een halt toeroepen. Ook de Werkloosheidswet (WW) is aan verandering onderhevig. De laatste plannen bevatten een beperking van de WW-duur en er wordt geopperd om werkgevers een deel van de werkloosheidsperiode te laten financieren. Dit laatste is ontstaan met de gedachte dat er een langdurige relatie tussen werkgever en werknemer is opgebouwd, waardoor de werkgever met deze maatregel geprikkeld wordt om alles in het werk te stellen de werknemer aan het werk te houden, in de eigen organisatie of in een andere werkkring.

Werkloosheidswet (WW) en de arbeidsmarkt 2006-2010

De WW is een regeling die het verlies aan inkomen bij (gedeeltelijke) werkloosheid tijdelijk dekt. Het recht op een WW-uitkering ontstaat bij een verlies van minimaal vijf werkuren per week. Voor werknemers die minder dan tien uur per week werken, is een verlies van minimaal de helft van de uren een vereiste. Verder moet de werknemer ten minste een half jaar gewerkt hebben en van de 36 weken voor de werkloosheid moet de persoon 26 weken van die periode gewerkt hebben. Afhankelijk van het arbeidsverleden duurt de uitkering minimaal 3 maanden en maximaal 38 maanden.

Het aantal personen met een WW-uitkering is sterk afhankelijk van de conjuncturele ontwikkeling. In de economisch voorspoedige jaren 2006 tot en met 2008 nam het aantal banen toe. Meer mensen konden aan het werk en het aantal WW-uitkeringen daalde. Door de economische crisis daarna nam het aantal banen sterk af waardoor het aantal WW-uitkeringen weer sterk toenam.

Bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ontstond de vraag of het overgrote deel van de WW'ers inderdaad afkomstig is uit een langlopende baan. Daarom

heeft het ministerie opdracht gegeven aan het Centrum voor Beleidsstatistiek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS-CvB) om onderzoek te doen naar het hebben van een vaste baan rondom WW-periodes en het gebruik van sociale zekerheid rondom de WW-periodes. De resultaten van dit onderzoek zijn in verschillende rapporten gepubliceerd op de CBS-website (zie de literatuurlijst).

Flexibele schil rondom de WW

Uit bovengenoemd onderzoek kwam naar voren dat de helft van de WW'ers die in 2007 zijn ingestroomd, in de periode van 2001 tot instroommoment al eerder een WW-uitkering ontvingen. En van de uitstromers uit de WW in 2006 vindt minder dan de helft een baan voor langere tijd. Maar liefst één op de drie uitstromers maakt in de periode tot en met 2008 opnieuw gebruik van de WW. Deze aantallen laten duidelijk zien dat er sprake is van een aanzienlijke groep die regelmatig een baan afwisselt met een WW-uitkering, de zogenaamde flexibele schil rondom de WW. Personen in deze flexibele schil zullen doorgaans geen langdurige relatie met hun werkgever hebben opgebouwd.

In dit vervolgonderzoek zijn de kenmerken van de instromers en uitstromers in en uit de WW in deze flexibele schil verder onderzocht om meer inzicht te krijgen in de samenstelling van deze groep. Daarnaast zijn de resultaten verder verfijnd naar bedrijfstak en naar regio.

Leeswijzer

De resultaten van het onderzoek worden weergegeven in hoofdstukken 2 tot en met 4. Allereerst worden de kenmerken van de instromers in de WW in 2007 besproken, vervolgens die van de uitstromers uit de WW in 2006. Dit wordt afgesloten met een hoofdstuk waarin ingezoomd wordt op regionale verschillen en verschillen in diverse bedrijfstakken. In hoofdstuk 5 volgt een omschrijving van de onderzoeksmethode en een lijst van alle begrippen vindt u in hoofdstuk 6, afgesloten met de literatuurlijst.

2. Helft van de instromers in de WW ontvingen eerder al WW

WW als tijdelijke regeling

Na het verliezen van een baan is het mogelijk een werkloosheidsuitkering te ontvangen. Dit is een tijdelijke uitkering. Tijdens deze uitkering is het de bedoeling dat de ontvanger van de uitkering weer een nieuwe baan zoekt.

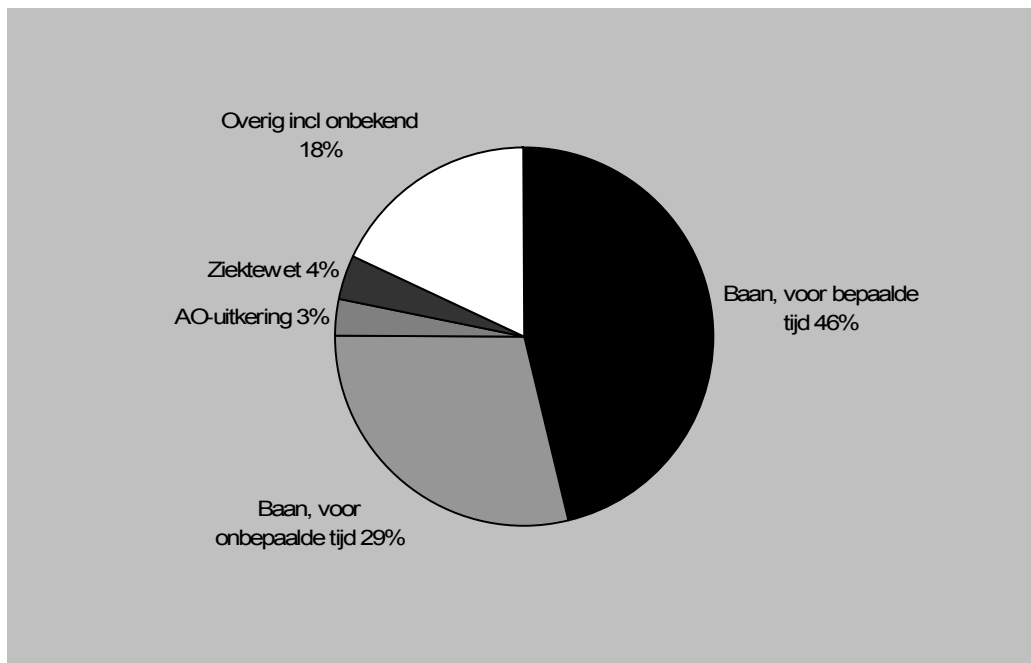
In deze paragraaf onderzoeken we hoe de instroompopulatie eruit ziet. Stromen zij inderdaad de WW in vanuit een baan? En is de samenstelling van de instroompopulatie gelijk aan die van de potentiële beroepsbevolking of kunnen we groepen met hoger risico onderscheiden?

Acht op de tien personen stromen in de WW vanuit een baan

Het overgrote deel stroomt in de WW vanuit een baan. Bijna de helft van hen stroomt in vanuit een baan met een tijdelijk contract. Een klein deel van de instromers in de WW ontving daarvoor een andere uitkering.

Figuur 1 laat zien dat slechts drie op de tien instromers afkomstig is uit een baan met een vast contract. Alleen personen in deze groep zijn langdurig bij dezelfde werkgever in dienst geweest en vervolgens in de WW terecht gekomen.

1. Arbeidsmarktpositie van personen direct voor instroom in de WW-uitkering in 2007

In totaal startten in 2007 bijna 200 duizend personen een WW-uitkering. Dit zijn bijna evenveel mannen als vrouwen, voornamelijk in de leeftijd van 25 tot 45 jaar, autochtoon, en zij hadden meestal voorheen een baan, zie staat 1.

Staat 1**Instromers in de WW en de potentiële beroepsbevolking naar persoonskenmerken, 2007**

	Totaal instroom	Potentiële beroepsbevolking
	%	
Totaal	100	100
Geslacht		
Man	51	57
Vrouw	49	43
Leeftijd		
15-24	9	18
25-44	55	42
45-64	36	40
Herkomstgroepering		
Autochtoon	70	82
Westers allochtoon	11	9
Niet-westers allochtoon	19	9
Bemiddelbaar werk- en denkniveau¹⁾		
Laag	34	24
Middelbaar	42	45
Hoog	22	32
Positie direct voor instroom in de WW		
Baan	75	
AO-uitkering	3	
Ziektewet	4	

¹⁾ Voor de potentiële beroepsbevolking is het opleidingsniveau gebaseerd op het hoogst behaalde opleidingsniveau.

Door de instromers in de WW in 2007 te vergelijken met de potentiële beroepsbevolking valt op dat jongeren relatief weinig instromen in de WW. Dit komt doordat jongeren nog weinig rechten voor een WW-uitkering hebben opgebouwd. Als zij hun baan verliezen, komen ze niet altijd in aanmerking voor een WW-uitkering maar mogelijk voor een bijstandsuitkering.

Niet-westerse allochtonen zijn oververtegenwoordigd onder de instromers in de WW, net als personen met een laag bemiddelbaar werk- en denkniveau.

Bijna de helft van de instromers zijn al bekend met de WW

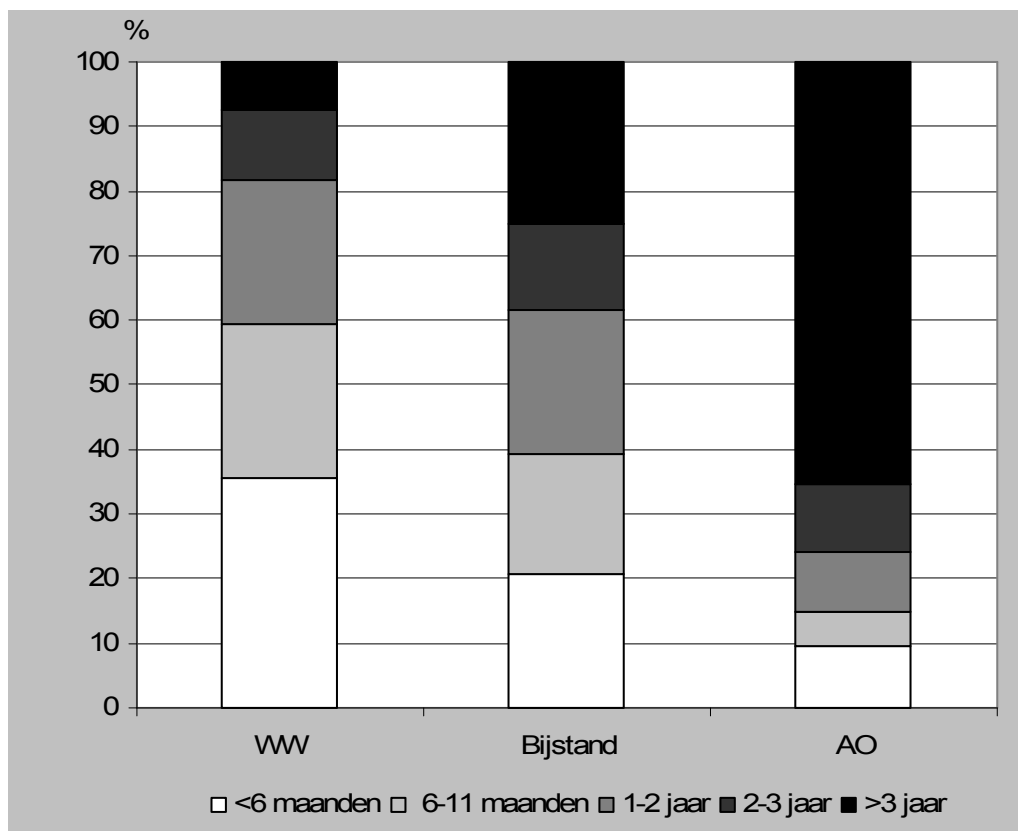
Van de personen die instromen in de WW in 2007 kunnen we tot 2001 terugkijken naar hun arbeids- en WW-verleden. Zien we deze instromers vaker terug in een WW-uitkering? Bijna de helft van de personen die instromen heeft in de periode van 2001 tot

het instroommoment in 2007 al eerder een WW-uitkering ontvangen. Van deze instromers die eerder een WW-uitkering hebben gehad, heeft zelfs één op de acht eerder in 2007 al een WW-uitkering ontvangen.

Personen die in 2007 al eerder zijn ingestroomd in een WW-uitkering zien we relatief vaker instromen vanuit de ziektewet. Deze instromers in de WW vanuit de ziektewet zijn mensen die ziek worden tijdens hun WW-uitkering. Na 13 weken komen deze mensen in de ziektewet. Zodra ze beter zijn, vervolgd hun WW-uitkering weer.

Personen die in 2007 vaker dan één keer zijn ingestroomd in de WW zijn voornamelijk mannen. Dit komt waarschijnlijk doordat mannen gemiddeld genomen een langere arbeidsgeschiedenis hebben dan vrouwen. Hierdoor hebben mannen meer recht op een WW-uitkering opgebouwd en is het waarschijnlijker dat ze na een kortdurende baan nog recht hebben op de WW vanuit hun vorige baan. Ook kan het zijn dat deze mannen meer seizoenswerk verrichten dan vrouwen. Voorafgaand aan het seizoen ontvangen ze een WW-uitkering en na afloop van een seizoen stromen ze weer in de WW.

2. Instromers in de WW in 2007 naar duur van eerder WW-, Bijstands- en AO-gebruik in 2001-2007

In figuur 2 komt duidelijk naar voren dat de WW een overbruggingsuitkering is. Eén op de drie personen die eerder een WW-uitkering ontving, kreeg deze uitkering korter dan zes maanden.

De bijstands- en de AO-uitkering zijn vaker uitkeringen die mensen voor een langere tijd ontvangen. Voor personen die eerder een AO-uitkering ontvingen zien we inderdaad dat twee op de drie personen deze uitkering langer dan 3 jaar ontvingen.

Bij de bijstandsuitkeringen zien we echter een ander beeld dan verwacht. De bijstand heeft vaak een kortdurend karakter. Dit komt doordat jongeren oververtegenwoordigd zijn in deze groep. Zij hebben nog geen rechten opgebouwd voor een WW-uitkering. Als zij hun baan verliezen, ontvangen zij een bijstandsuitkering totdat ze een nieuwe baan gevonden hebben.

3. Ouderen en allochtonen vinden moeilijker een baan

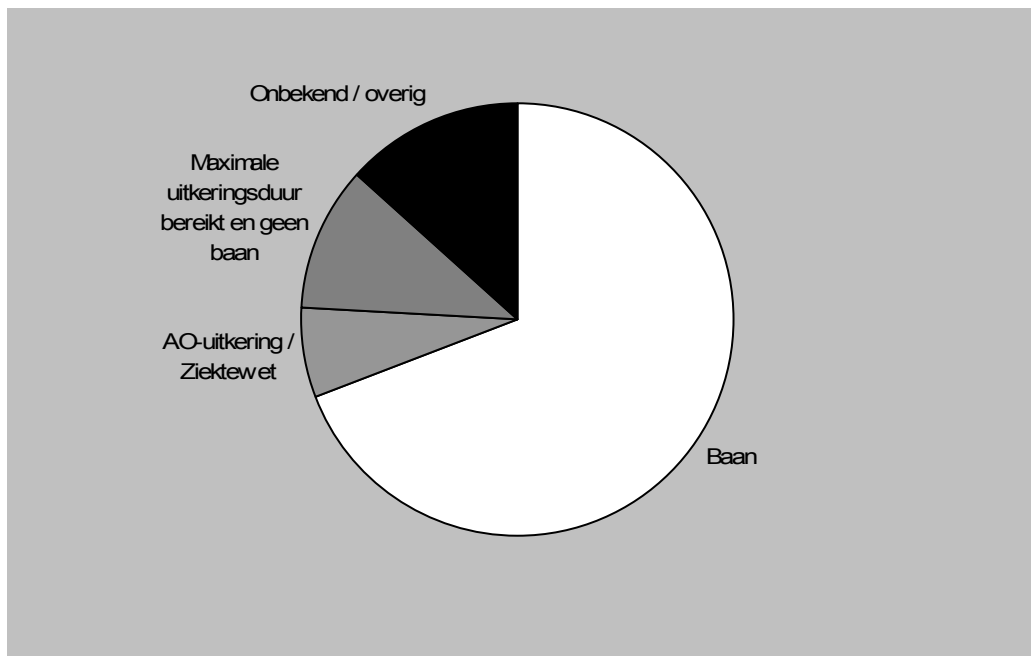
Zeven op de tien WW'ers stromen uit naar een baan

Eerder keken we al naar de personen die instromen in de WW en wat er in de periode voorafgaand gebeurde. Laten we nu kijken naar de personen die uitstromen uit de WW en hen enige tijd volgen. Er zijn ruim 274 duizend personen die in 2006 hun WW-uitkering beëindigden. Van hen heeft 70 procent binnen twee maanden een baan gevonden, waarvan driekwart met een tijdelijk contract.

Banen met een tijdelijk contract kennen vaak een flexibel aantal werkuren per week. Relatief veel jongeren tot 30 jaar en niet-westerse allochtonen werken in dergelijke banen, zoals bij uitzendbureaus.

Eén op de vijf uitstromers beëindigt de WW-uitkering omdat de maximale uitkeringsduur is bereikt. Het is hen tijdens de WW-periode dus niet gelukt om een baan te vinden. Opvallend genoeg vindt de helft van deze personen alsnog een baan binnen twee maanden na uitstroom.

3. Arbeidsmarktpositie van personen direct na beëindiging van de WW-uitkering in 2006

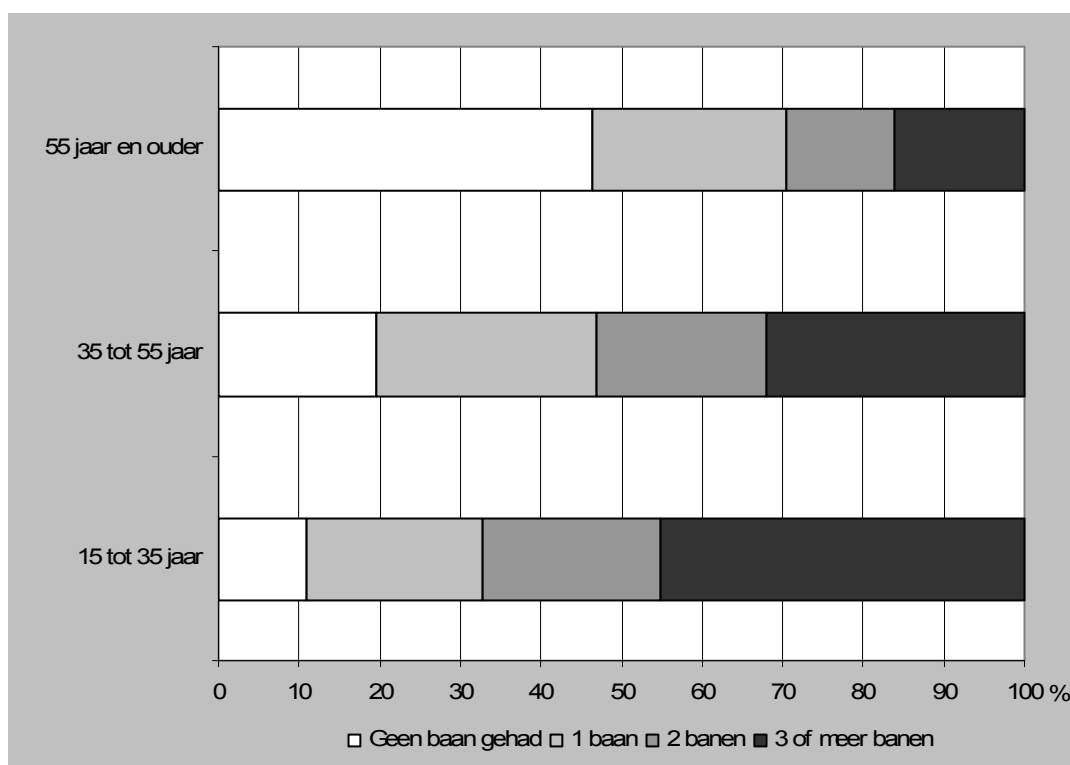
Minder dan de helft komt duurzaam aan het werk

Zoals in voorgaande alinea al vermeld, vindt 70 procent van de uitstromers binnen twee maanden een baan. Helaas verliest een deel van hen opnieuw hun baan en heeft vervolgens voor korte of langere tijd geen werk. Na één jaar heeft nog maar 50 procent

van alle uitstromers een baan en eind 2008, twee jaar later, is het percentage verder gedaald tot 40 procent. Vooral personen met een laag werk- en denkniveau en niet-westerse allochtonen verliezen weer hun baan.

De meeste personen die uitstromen uit de WW werken na hun WW-periode niet bij één werkgever. Van hen heeft 70 procent meer dan één baan in de periode 2006-2008. Het wisselen van banen neemt af naarmate de werknemers ouder zijn. Dit komt voor een deel ook doordat jonge werklozen vaker aan de slag gaan in een baan voor bepaalde tijd. WW'ers die naar een baan in de zakelijke dienstverlening of de horeca uitstromen, wisselen het vaakst van baan. Dit is niet zo verwonderlijk als je bedenkt dat de uitzendbranche onderdeel is van de zakelijke dienstverlening.

4. Aantal banen na uitstroom uit de WW in 2006 naar leeftijd, 2006-2008

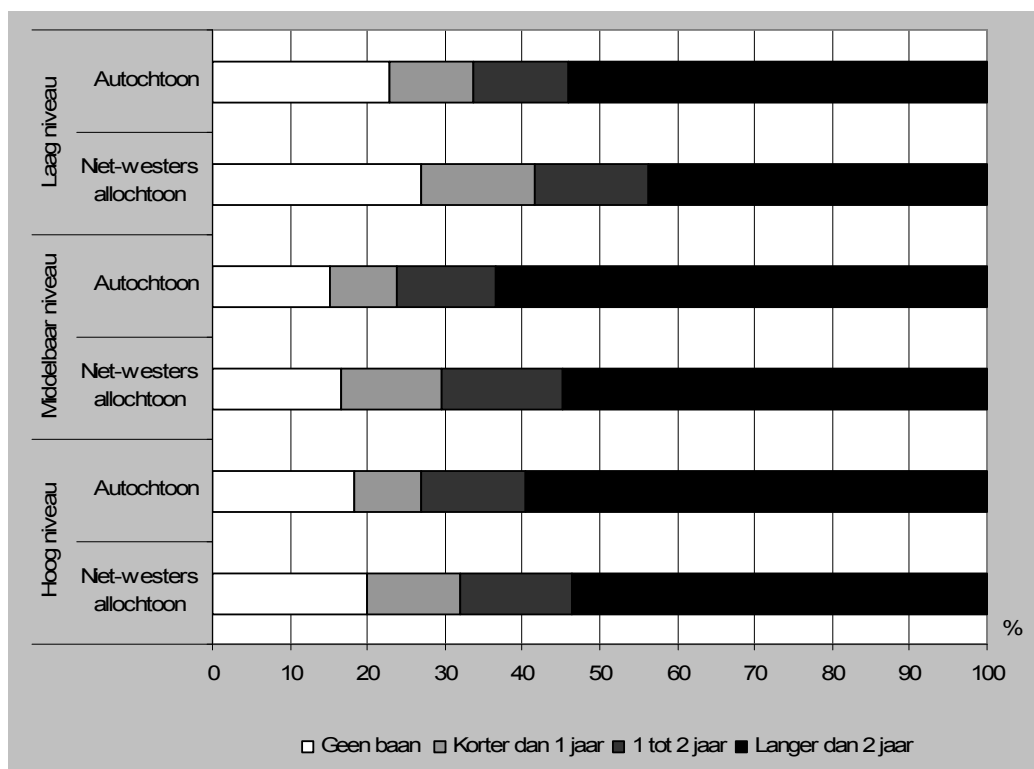

Ouderen en allochtonen vinden moeilijker een baan

Figuur 4 laat zien dat ouderen moeilijker een baan vinden dan jongere werklozen. Van de 26 duizend ouderen die in 2006 zijn uitgestroomd uit de WW, heeft bijna de helft in de periode tot eind 2008 geen baan kunnen vinden. Voor werklozen vanaf 60 jaar met een eerste WW-dag na 30 september 2006 heeft het kabinet een inkomensvoorziening voor oudere werklozen (IOW) ingesteld. Deze regeling is per 1 december 2009 ingegaan.

Ook allochtonen hebben moeite om een baan te vinden nadat ze in de WW terecht zijn gekomen. De niet-westerse allochtonen die na het beëindigen van de WW-uitkering in 2006 wel aan het werk komen, wisselen in vergelijking met autochtonen vaker van baan. Dit geldt vooral voor niet-westerse allochtonen met een laag bemiddelbaar werk- en denkniveau. Tussen niet-westerse allochtonen en autochtonen met een middelbaar of hoger werk- en denkniveau is er ook een verschil in arbeidsparticipatie, maar dit verschil is kleiner dan bij degenen met een laag niveau, zie figuur 5.

5. Werkzame periode in 2006-2008 na beëindiging van de WW in 2006 naar werk- en denkniveau en herkomst

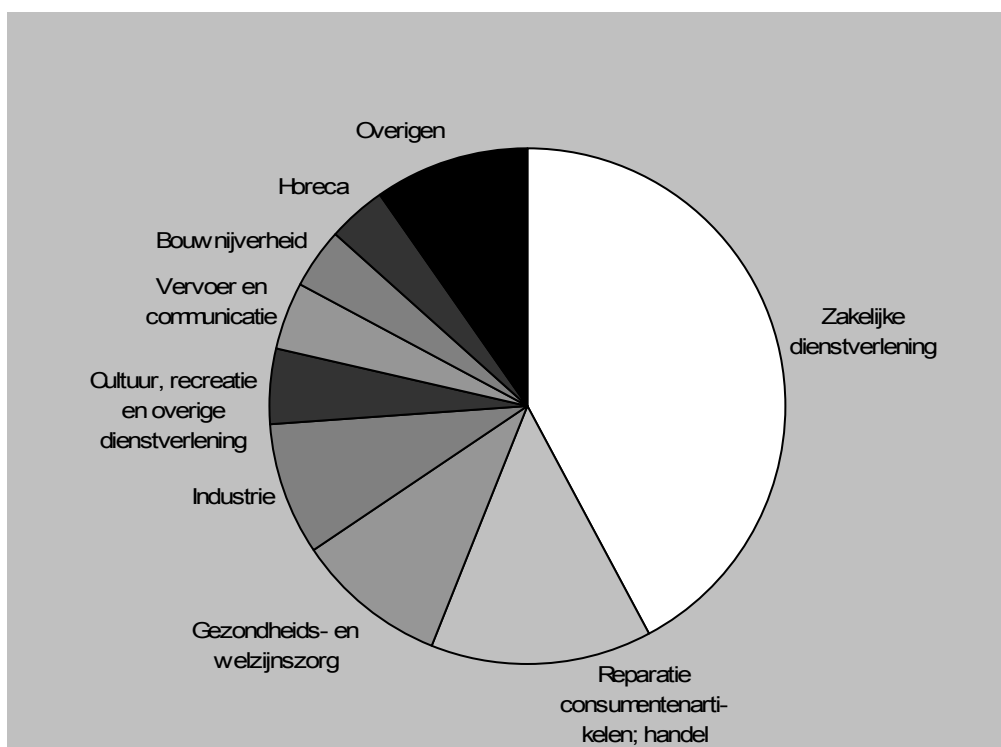
4. Regionale verschillen in de WW

Grootste instroom in de WW vanuit zakelijke dienstverlening

In 2007 stroomden de meeste personen in de WW vanuit een baan in de zakelijke dienstverlening (zie figuur 6). Deze bedrijfstak is ook het grootst in Nederland, maar zelfs gekeken naar het aandeel van de zakelijke dienstverlening in de totale werkzame beroepsbevolking is de instroom nog steeds groter dan gemiddeld. Dit wordt mede veroorzaakt door de uitzendbranche die in dit onderzoek onderdeel is van de zakelijke dienstverlening.

Van de instromers in de WW vanuit de zakelijke dienstverlening is zes op de tien instromers een man en meer dan de helft is jonger dan 40 jaar. Binnen de typische vrouwen-branche gezondheids- en welzijnszorg zien we een tegenovergesteld beeld. Acht op de tien instromers is vrouw en meer dan de helft is ouder dan 40 jaar.

6. Instroom in de WW vanuit een baan naar bedrijfstak, 2007

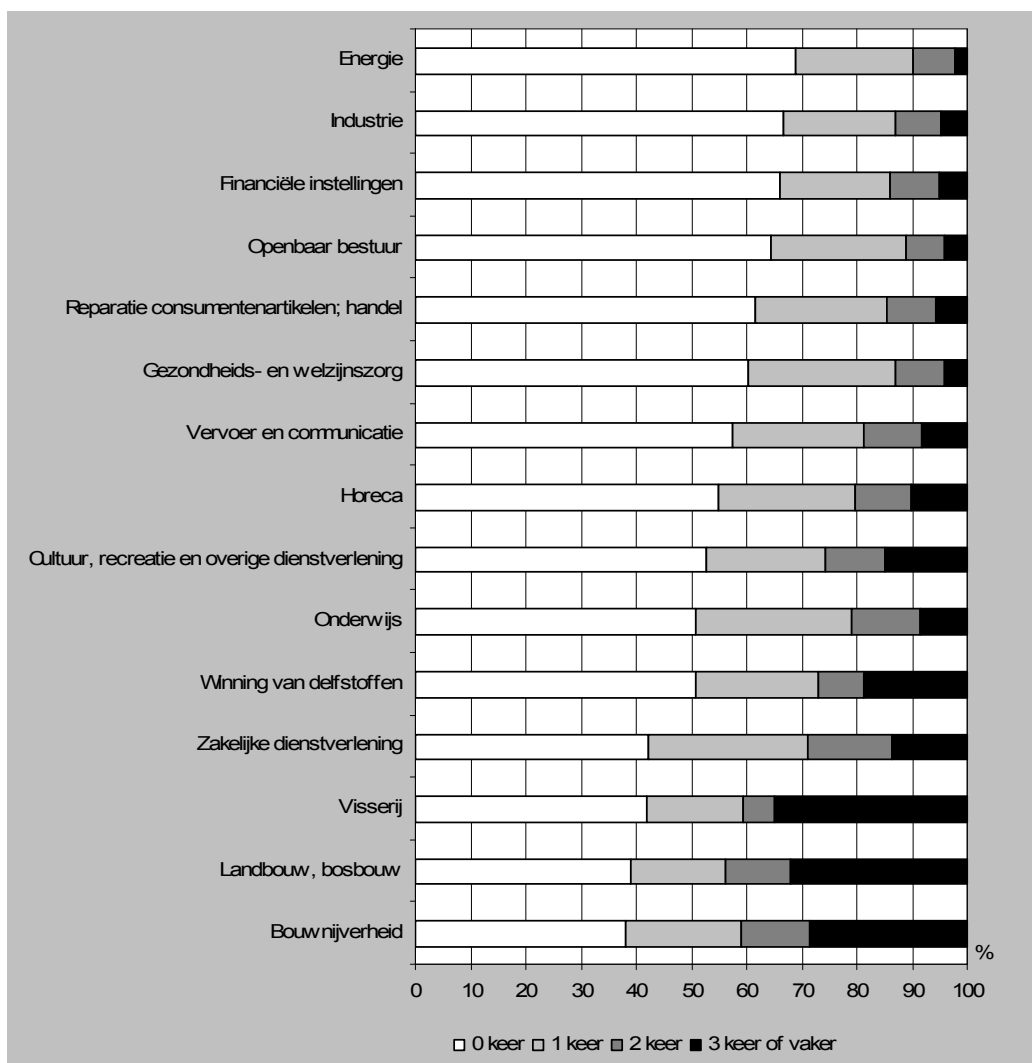

Nederland telt in 2007 ruim 7 miljoen werkzame personen. Hiervan kwamen er in 2007 148 duizend in de WW terecht. De overige 51 duizend personen die in de WW terecht komen, hadden voorafgaand aan hun WW-uitkering geen baan maar zij waren afkomstig uit bijvoorbeeld een uitkeringssituatie.

De zakelijke dienstverlening valt op door het hoge aandeel instromers. Maar liefst 6 procent van de werkzame personen in deze branche komt terecht in de WW in 2007. De eerstvolgende twee branches met een hoog aandeel instromers zijn de horeca en cultuur/recreatie, ieder met 2,1 procent. Het openbaar bestuur en de energiebranche vallen juist op door het geringe aantal instromers.

Personen die vanuit de energiebranche in de WW terecht komen, ontvingen het minst vaak al eerder WW. De visserij is duidelijk een branche waar mensen vaker in de WW terechtkomen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het seizoenspatroon waar deze branche mee te kampen heeft evenals de sectoren landbouw, winning van delfstoffen en bouwnijverheid.

7. Aantal keren eerder WW-gebruik van instromers in de WW naar bedrijfstak, 2007

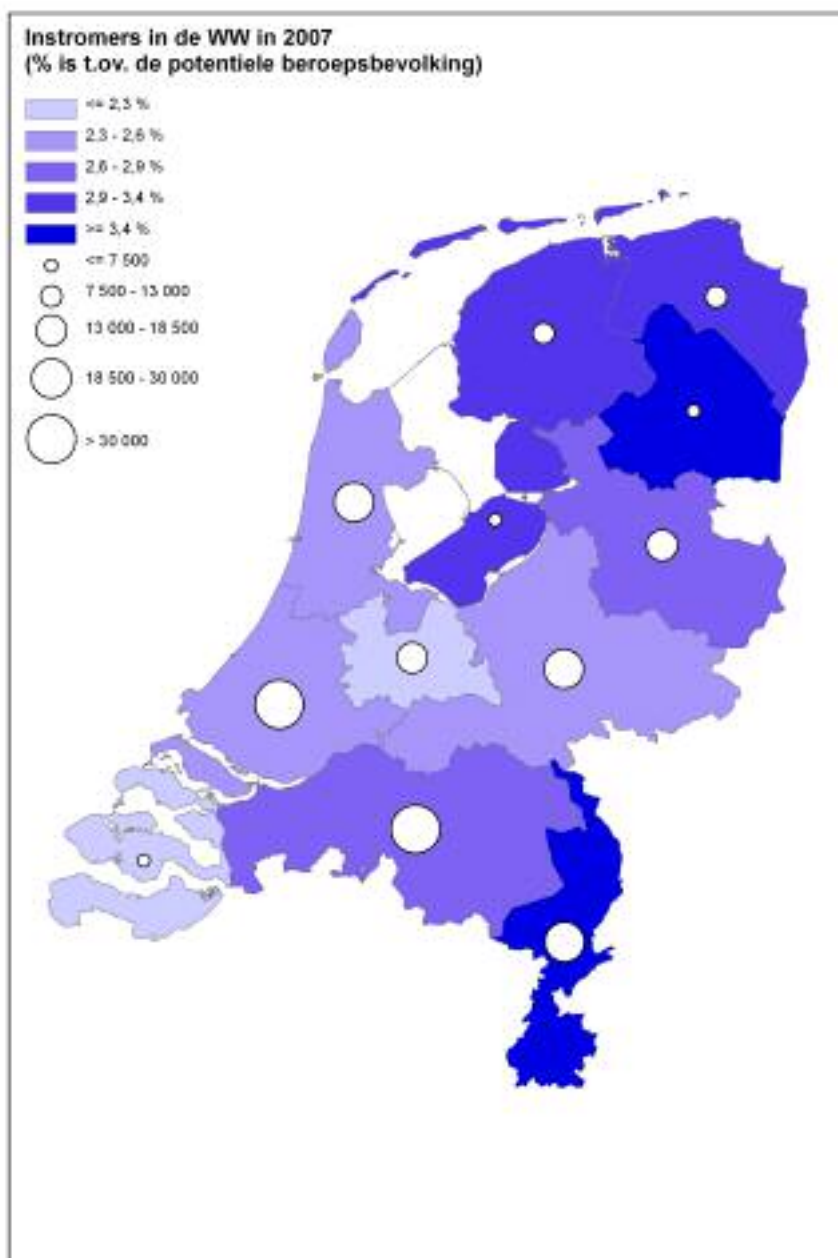

De leeftijdsverdeling van de instromers afkomstig uit deze branches met veel seizoenswerk is redelijk gelijk verdeeld. Het gemiddelde werk- en denkniveau is echter aanzienlijk lager dan voor instromers uit andere branches. WW-instromers vanuit de kennisintensieve branche onderwijs hebben het vaakst een hoog bemiddelbaar werk- en denkniveau.

Midden Nederland heeft de meeste instromers in de WW

In 2007 was Zuid-Holland koploper wat betreft instroom in de WW-uitkeringen. Bijna één op de vijf nieuwe WW-uitkeringen ging naar personen woonachtig in deze provincie. Noord-Brabant en Noord-Holland volgen. Zij herbergen elk één op de zeven instromers in de WW. Nu zijn dit ook de provincies met een hoge bevolkingsdichtheid. Daarom zijn in figuur 8 naast de absolute aantallen (weergegeven door de rondjes) ook de relatieve instroomcijfers weergegeven.

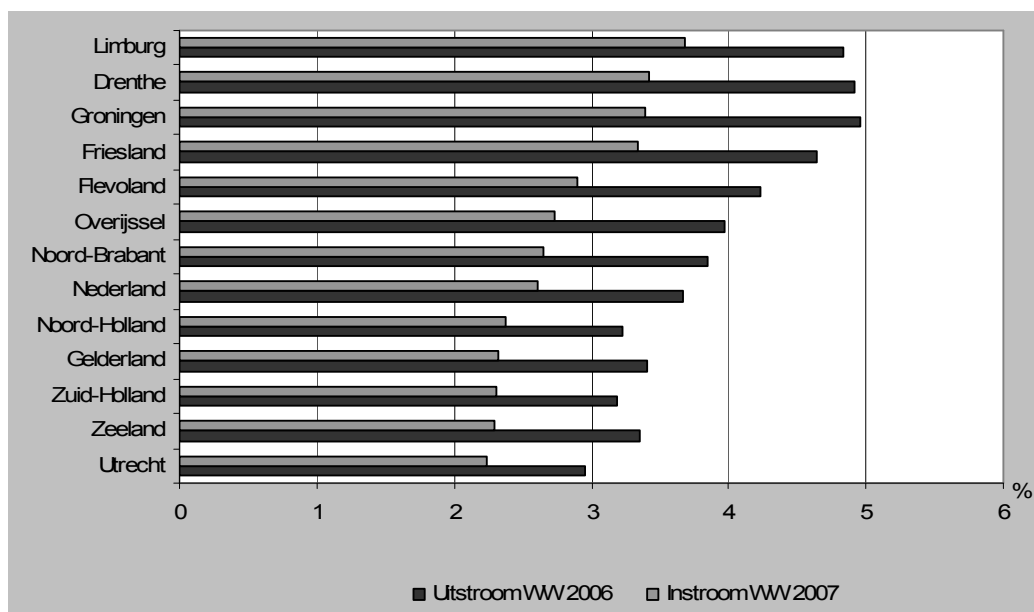
8. Instromers in de WW per provincie naar aandeel van de potentiële beroepsbevolking, 2007

Limburg heeft relatief de meeste instromers in de WW

In 2006 woonden in Nederland 7,5 miljoen mensen tussen de 15 en 65 jaar. In 2007 is deze potentiële beroepsbevolking met een kleine 2 procent toegenomen tot 7,6 miljoen. De verdeling over de provincies is nagenoeg gelijk gebleven. In figuren 8 en 9 vergelijken we de instroom in de WW met de potentiële beroepsbevolking per provincie. Limburg heeft dan relatief gezien de meeste instromers in de WW. De noordelijke provincies en Limburg hebben relatief de meeste uitstroom uit de WW in 2006. Midden Nederland en ook Zeeland kennen relatief lage in- en uitstroom van de WW.

9. Aandeel in- en uitstroom uit de WW ten opzichte van de bevolking 15-64 jaar, 2006/2007

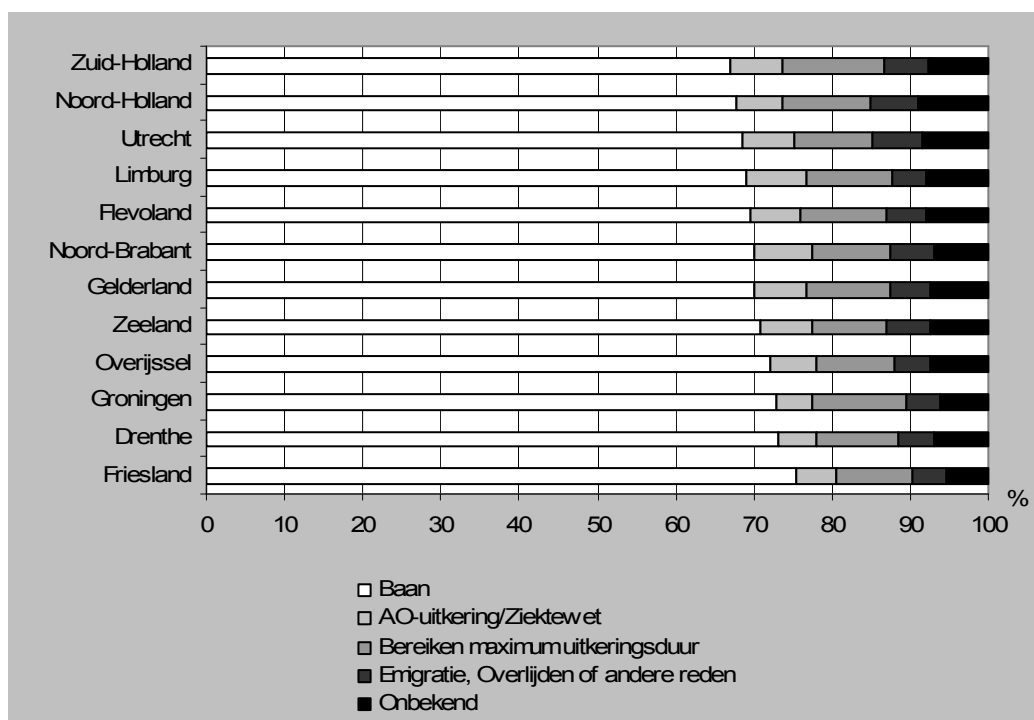

In Friesland vinden veel uitstromers een baan

Er zijn verschillende redenen waardoor mensen hun WW-uitkering beëindigen. Ongeveer 70 procent doet dit bij het vinden van een baan. In figuur 10 is te zien dat in de provincie Zuid-Holland minder mensen uitstromen naar een baan dan gemiddeld. In die provincie wordt dan ook vaker dan gemiddeld de maximale uitkeringsduur bereikt. In Friesland vinden juist relatief veel uitstromers een baan. Er stromen daar minder mensen uit naar een AO-uitkering.

Als een persoon binnen 36 weken na beëindiging van de WW-uitkering opnieuw instroomt in de WW en in de tussenliggende periode minder dan 26 weken gewerkt heeft, dan spreken we over herleefde WW. In de tussenliggende periode is geen nieuw recht opgebouwd, maar de WW gaat door met de resterende duur van de eerdere WW-uitkering. Dit is uiteraard niet mogelijk als van de eerdere WW-uitkering de maximale uitkeringsduur is bereikt. In de noordelijke provincies is het vaakst sprake van een herleefde WW-uitkering. Dit betekent dus dat een deel van de uitstromers naar een baan in korte tijd weer terugkeren in de WW.

10. Uitstroom uit de WW naar reden en provincie, 2006

5. Beschrijving van het onderzoek

5.1 Eerdere tabellen over dynamiek rondom de WW

De gegevens in deze paper zijn voor het merendeel afkomstig uit twee publicaties met tabellen over de dynamiek rondom de WW die het Centrum voor Beleidsstatistiek in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft samengesteld. Het betreft de publicaties 'Uit de WW naar een vaste baan?' CBS (2010a) en 'Instromers in de WW in 2007 en hun arbeidsverleden' CBS (2010b). In beide publicaties staat ook een uitgebreide technische toelichting. Deze publicaties zijn te vinden op www.cbs.nl/cvb.

5.2 Populatie

In dit onderzoek zijn twee onderzoekspopulaties bekeken, namelijk de instroom 2007 en de uitstroom 2006.

De populatie instroom 2007 bestaat uit personen die instromen in de WW in 2007. Als een persoon meerdere WW-uitkeringperiodes startte in 2007, is de laatste uitkeringsperiode gekozen.

De populatie uitstroom 2006 bestaat uit personen die uitstromen uit de WW in 2006. Als een persoon meerdere WW-uitkeringperiodes beëindigde in 2006, is de eerste beëindiging gekozen.

5.3 Onderzoeksmethode

Voor de berekening van de uitkomsten is het onderzoeksbestand dat samengesteld is voor de CBS-publicatie "Dynamiek in de WW" (CBS, 2009) als uitgangspunt genomen. Dit onderzoeksbestand is samengesteld op basis van het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) van 2001 tot en met 2007 en op basis van originele registraties van uitkeringen en van baangegevens ontleend aan de loonaangifte voor 2008. Hieruit is de doelpopulatie afgeleid en van deze personen zijn gegevens over leeftijd, geslacht, herkomstgroepering en WW-, AO- en bijstandsgebruik in de periode 2001-2008 toegevoegd. Zie de publicatie "Dynamiek in de WW" (CBS, 2009) voor een uitgebreide beschrijving van de methode.

Vervolgens zijn er een aantal aanvullende baankenmerken bepaald op grond van de banenbestanden 2001-2007 van het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) en de registratie van de loonaangifte over 2008. Per uitstromer is vastgesteld hoeveel banen deze had, en hoeveel maanden een persoon een baan had in de periode één jaar na uitstroom uit de WW én voor de periode 2006 tot en met 2008 vanaf één maand na uitstroom. Voor elke instromer is vastgesteld hoeveel banen deze persoon had vóór instroom in de WW en hoeveel maanden een persoon een baan had in de periode van 2001 tot instroommoment én in het jaar voor instroom.

Van de personen in de onderzoekspopulaties is bepaald of ze direct na uitstroom uit of direct voor instroom in de WW wel of geen baan hebben. Vervolgens is voor de personen met een baan bepaald of dit een ban voor bepaalde of onbepaalde tijd is en of het een vast of flexibel urencontract betreft. Deze onderverdelingen zijn afgeleid uit de baangegevens ontleend aan de loonaangifte. Ook de bijbehorende bedrijfstak is op grond van deze gegevensbestanden vastgesteld.

Op deze uitsplitsing is nog wel een correctie uitgevoerd. Baangegevens opgenomen in het SSB zijn geïntegreerde gegevens en dus betrouwbaarder dan de baangegevens ontleend aan de loonaangifte. Als dus uit de baangegevens in het SSB blijkt dat een persoon in de twaalf maanden na uitstroom of twaalf maanden voor instroom geen baan heeft en de persoon volgens de baangegevens ontleend aan de loonaangifte wel een baan heeft direct na uitstroom of direct voor instroom, is ervoor gekozen om deze in te delen in de categorie geen baan direct na in- of uitstroommoment.

Voor personen in de categorie geen baan direct na uitstroom uit of direct voor instroom in de WW is een verdere onderverdeling gemaakt op basis van de WW-registratie en de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Eerst is op grond van de GBA bepaald of uitstromers zijn overleden of geëmigreerd. Een verdere indeling is gemaakt op basis van informatie afkomstig uit de WW-registratie. Het gaat dan bijvoorbeeld om instroom in of uitstroom naar een AO-uitkering of ziektewet en voor de uitstromers om het bereiken van maximale uitkeringsduur.

Voor de toekenning van bemiddelbaar werk- en denkniveau is gebruik gemaakt van de registraties van niet-werkende werkzoekenden van het UWV Werkbedrijf. Het betreft inschrijvingen in de periode januari 2001 tot en met oktober 2008.

Het onderzoeksbestand is verder verrijkt met geografische informatie afkomstig uit de bron Gebieden in Nederland. Deze bron bevat voor elke gemeentecode een aantal regionale indelingen, waarvan de provincie en landsdeel gebruikt zijn in dit onderzoek. Er is gekozen voor de regiogegevens die bekend waren op in- of uitstroommoment of bij het

ontbreken hiervan, het dichtst bij dit moment. De regiogegevens hebben betrekking op de woonplaats van de personen.

5.4 Bronnen

Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

De GBA is een geautomatiseerd persoonsregistratiesysteem van de gemeenten en in werking sinds 1 oktober 1994. In principe staan alle inwoners van een gemeente in de basisadministratie ingeschreven. Demografische gegevens worden in de GBA geregistreerd. Voor dit onderzoek is het GBA gebruikt om te bepalen of iemand na uitstroom uit de WW in 2006 geëmigreerd of overleden is. Ook geslacht, leeftijd en herkomstgroepering is bepaald op grond van de GBA.

Uitkeringsregistraties van WW, AO en Bijstand 2008

Omdat het SSB 2008 bij het samenstellen van het onderzoeksbestand nog niet beschikbaar was, zijn voor dit jaar gegevens over uitkeringen afkomstig uit door het CBS gaafgemaakte registraties van het UWV en de gemeenten. Deze gegevens zijn dus niet geconfronteerd met andere bronnen.

WW-registratie Sociaal Statistisch Bestand (SSB WW)

In de WW-registratie zijn alle personen geregistreerd die recht hadden op een WW-uitkering. De registratie bevat informatie over de periode dat er recht was op een uitkering en over de bedragen die zijn uitgekeerd, aangevuld met verschillende uitkeringskenmerken. Ook de positie direct na uitstroom uit de WW en de positie direct voor instroom in de WW voor personen zonder baan is met dit bestand bepaald.

Banenbestanden Sociaal Statistisch Bestand (SSB Banen)

Het SSB is een stelsel van koppelbare registers en enquêtes die onderling op elkaar zijn afgestemd en consistent gemaakt. Het SSB bevat op jaarbasis gegevens over alle personen, banen en uitkeringen in Nederland die op microniveau aan elkaar relateerbaar zijn. Een belangrijke doelstelling van het SSB is om een set van gegevensbestanden samen te stellen die een samenhangende, consistente beschrijving geeft van een aantal aspecten van de bevolking van Nederland.

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van de banenbestanden uit het SSB om over de periode vanaf het uitstroommoment 2006 tot en met 2008 het aantal banen en het aantal maanden met een baan te bepalen voor de uitstromers. Voor de instromers is bepaald hoeveel banen en hoeveel maanden met een baan ze hadden vanaf 2001 tot het instroommoment in 2007.

Baangegevens ontleend aan de loonaangifte

De loonaangifte bevat gegevens over inkomstenverhoudingen (uit de loonadministratie) van werkgevers en andere inhoudingsplichtigen. De Belastingdienst ontvangt de loonaangifte. Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) maakt daar de polisadministratie van. In dit onderzoek is gebruik gemaakt van door het CBS gaafgemaakte maandbestanden gebaseerd op de loonaangifte, met alle banen die op

enig moment in de periode 2006 tot en met 2008 bestonden. Over 2008 zijn de gegevens nog niet definitief. De economische activiteit van een bedrijf zoals die is opgenomen in deze bestanden is afgeleid uit het Algemeen Bedrijven Register (ABR).

Deze gegevensbestanden zijn ook een bron voor de banenbestanden van het SSB. Niet alle baangegevens uit deze maandbestanden worden ook opgenomen in de banenbestanden van het SSB. Zo zijn gegevens of een baan voor bepaalde of onbepaalde tijd is vastgesteld en of deze baan een vast of flexibel urencontract heeft niet in het SSB opgenomen. Deze gegevens zijn voor dit onderzoek bepaald op grond van de baangegevens ontleend aan de loonaangifte. Het SSB bevat ook nog geen gegevens over 2008. Daarom zijn voor 2008 de baangegevens ontleend aan de loonaangifte als bron gebruikt.

Registratie niet-werkend werkzoekenden (NWW)

Voor de toekenning van het bemiddelbaar werk- en denkniveau is gebruik gemaakt van de registratie van niet-werkend werkzoekenden van het UWV WERKbedrijf. Het betreft inschrijvingen in de periode januari 2006 tot en met 2008. Inschrijving als werkzoekende is nodig voor het verkrijgen van een WW-uitkering. In eerste instantie is het bemiddelbaar werk- en denkniveau vastgesteld op het moment van in- of uitstroom. Voor personen waarbij dat onbekend was, is het hoogste bemiddelbaar werk- en denkniveau vastgesteld van de gehele periode 2001 – 2008.

5.5 Kwaliteit van de uitkomsten

Koppelingsrendementen

Aan alle bestanden die in dit onderzoek zijn gebruikt is een niet-identificeerbaar nummer, het zogenaamde RIN-nummer, toegevoegd dat dient ter vervanging van het identificeerbare burgerservicenummer (BSN). Met behulp van het RIN-nummer kunnen verschillende bestanden op persoonsniveau aan elkaar gekoppeld worden. Een indicatie van de kwaliteit van het gebruikte bestand vormt het koppelingsrendement met de GBA, dat wil zeggen het aantal records in het bestand dat teruggevonden kan worden in de GBA en dus voorzien kan worden van een RIN-nummer.

De niet-gekoppelde records worden uit de bronbestanden verwijderd, omdat deze door het ontbreken van het RIN-nummer niet onderling gecombineerd kunnen worden. In alle gebruikte gegevensbestanden ligt het koppelrendement boven 95 procent en is dit dus acceptabel.

Gegevens 2008

Over 2008 zijn nog geen SSB gegevens beschikbaar. De gegevens over banen ontleend aan de loonaangifte van december 2007 tot en met december 2008 hebben daarom nog een voorlopig karakter.

Discrepanties tussen verschillende bronnen

Omdat er verschillende bronnen gebruikt worden voor het bepalen van de gegevens in de tabellen, kunnen er discrepanties optreden. Zo is de onderverdeling van de positie

direct na uitstroom uit de WW van personen zonder baan afkomstig uit de WW-registratie zelf en slechts ten dele geconfronteerd met andere bronnen.

Het komt bijvoorbeeld in enkele gevallen voor dat personen te boek staan als zonder baan direct na uitstroom uit de WW (bepaald op grond van de baangegevens ontleend aan de loonaangifte), terwijl ze in alle 12 maanden na uitstroom wel een baan hebben (volgens SSB Banen). Ook kunnen personen op grond van de WW-registratie zijn ingedeeld in de groep geen baan direct na uitstroom, wel AO-uitkering of Ziektewet, terwijl ze volgens de uitkeringsregistraties in de periode na uitstroom geen later uitkeringsgebruik hebben gehad.

6. Begrippen en Afkortingen

6.1 Begrippen

Aantal banen – Een persoon kan meerdere banen tegelijkertijd hebben. Elke baan telt mee. Zie ook *Baan*.

Aantal keren WW-uitkering – Het aantal perioden waarin gebruik is gemaakt van een WW-uitkering. Zie ook *Uitkeringsperiode*.

Aantal maanden met een baan – Per persoon is voor de uitstromers het aantal maanden vanaf één maand na uitstroom uit de WW tot en met 2008 geteld en voor de instromers het aantal maanden vanaf 2001 tot één maand voor instroom in de WW geteld waarin deze persoon één of meerdere banen had. Zie ook *Aantal banen*.

Aantal maanden uitkeringsgebruik – Het aantal maanden waarin gebruik is gemaakt van een uitkering in de onderzoeksperiode. Het betreft zowel WW-, AO- en bijstandsuitkeringen. Zie ook *Uitkeringsperiode*.

Allochtoon – Persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Arbeidsmarktpositie direct na uitstroom uit de WW – De situatie op de arbeidsmarkt direct na uitstroom uit de WW. Deze is onderverdeeld naar personen met of zonder baan. Personen met een baan zijn verder ingedeeld naar de soort baan: voor bepaalde of onbepaalde tijd en met een vast of flexibel urencontract. Personen zonder baan worden verder onderverdeeld naar de categorieën emigratie, overlijden (op grond van de GBA), AO-uitkering of ziektewet, bereiken maximale uitkeringsduur, onbekend en anders (op grond van de WW-registratie).

Om de positie direct na uitstroom uit de WW te bepalen is gekeken naar de periode van één maand voor tot en met twee maanden na uitstroom, en niet alleen naar de uitstroommaand zelf.

Arbeidsmarktpositie direct voor instroom in de WW – De situatie op de arbeidsmarkt van waaruit een persoon een WW-uitkering start. Als een persoon dan geen baan heeft, wordt gekeken of er sprake is van een AO-uitkering of een uitkering in het kader van de Ziektewet. Deze informatie wordt ontleend aan de WW-registratie van het UWV.

In 2006 is er een herbeoordelingsoperatie geweest, waarin een grote groep personen die toen een WAO-uitkering ontvingen in verband met veranderde wetgeving herkeurd werd.

Veel volledig arbeidsongeschikten zijn toen (deels) arbeidsgeschikt verklaard. Van diegenen die geen baan konden vinden en zo in de WW terecht zijn gekomen in 2007, heeft het UWV de situatie voor instroom mogelijk op 'baan' gezet, omdat de rechten nog ontleend waren aan een baansituatie voordat ze arbeidsongeschikt werden. Hierdoor is de groep 'Geen baan en geen AO-uitkering of ziektewet direct voor instroom' relatief groot.

AO-uitkering – Een uitkering die wordt verstrekt op grond van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) of de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong). Zie ook *Uitkeringsperiode*.

Autochtoon – Persoon van wie beide ouders in Nederland zijn geboren.

Baan – Een expliciete of impliciete arbeidsovereenkomst tussen een persoon en een economische eenheid waarin is vastgelegd dat arbeid wordt verricht tegen een (financiële) beloning. Een baan wordt in de gegevensbestanden geoperationaliseerd door een unieke combinatie van een persoon, bedrijf en startdatum. Baanwisselingen binnen een bedrijf worden hierdoor niet waargenomen.

Baan direct na uitstroom – In verband met administratieve vertragingen is in de periode van één maand voor uitstroom uit de WW tot en met twee maanden na uitstroom nagegaan of de persoon een baan heeft. Als een persoon in deze periode meerdere banen heeft, is de baan met het hoogste loon gekozen.

Baan direct voor instroom – In verband met administratieve vertragingen is in de periode van twee maanden voor instroom tot en met de maand na instroom vastgesteld of de persoon een baan heeft. Als een persoon in deze periode meerdere banen heeft, is de baan met het hoogste loon gekozen.

Bedrijfstak – Op basis van de Standaard Bedrijfsindeling 1993 (SBI'93) zijn bedrijven opgedeeld naar hun economische hoofdactiviteit. Een werknemer is ingedeeld in de bedrijfstak waartoe het bedrijf waar deze werkzaam is, behoort. De bedrijfstakken zijn ingedeeld op sectie-niveau.

Bemiddelbaar werk- en denkniveau – Het niveau waarop de persoon, volgens de registratie van niet-werkende werkzoekenden van het UWV WERKbedrijf, bemiddelbaar is op de arbeidsmarkt. Bij de inschrijving van een persoon als werkzoekende bij het UWV WERKbedrijf wordt een persoon ingedeeld op een werk- en denkniveau waarop deze persoon volgens het UWV WERKbedrijf bemiddelbaar is voor werk. In het geval dat in het bestand geen inschrijving is gevonden op het peilmoment wordt het hoogste bemiddelbare werk- en denkniveau in de periode 2001 tot en met 2008 gebruikt.

Bepaald/Onbepaald – Onderscheid of de arbeidsovereenkomst tussen werkgever en werknemer is aangegaan voor bepaalde of onbepaalde tijd.

Bereiken maximale uitkeringsduur – Personen bouwen tijdens hun periode als werknemer WW-rechten op, een maand voor ieder volledig kalenderjaar dat er gewerkt is. Als ze hun baan verliezen en recht krijgen op een WW-uitkering, wordt de lengte van de WW-uitkering bepaald op grond van de opgebouwde WW-rechten. Met ingang van 30 september 2006 is hieraan een bovengrens gesteld van 38 maanden.

Personen die hun opgebouwde WW-rechten verbruiken en niet om een andere reden de WW voor het aflopen van hun WW-rechten verlaten, worden in de categorie bereiken maximale uitkeringsduur ingedeeld.

Betalingsbasis – Er is sprake van een uitkering in een bepaalde maand als een persoon op de laatste vrijdag van de maand recht heeft op een uitkering én in die maand ook een betaling heeft ontvangen.

Bijstandsuitkering – Een uitkering die wordt verstrekt in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB, vanaf 1 januari 2004), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ). Zie ook *Uitkeringsperiode*.

Eerste generatie allochtoon – Persoon die in het buitenland is geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder.

Gemeente – De kleinste lokale bestuursseenheid vastgesteld door de Staten-Generaal.

Herkomstgroepering – Voor de indeling van personen naar etnische achtergrond is de CBS-indeling naar herkomstgroepering gebruikt. De herkomstgroepering van een persoon wordt vastgesteld aan de hand van diens geboorteland en dat van zijn ouders. In de tabellen zijn de personen waarvan de herkomstgroepering onbekend is niet opgenomen. Zie ook *Allochtoon* en *Autochtoon*.

Herleefde WW – Een uitkering wordt herleefd als de persoon binnen 36 weken na beëindiging van de WW-uitkering opnieuw instroomt in de WW, waarbij er in deze tussenliggende periode minder dan 26 weken gewerkt is. Er is dan geen nieuw recht opgebouwd. De uitkering wordt dan voor de resterende duur van de eerdere WW-uitkering voortgezet.

IOW – De 'Inkomensvoorziening oudere werklozen' is een uitkering die moet waarborgen dat ouderen na afloop van hun WW een minimuminkomen ontvangen. De regeling geldt voor personen van 60 jaar of ouder met een eerste WW-dag tussen 30 september 2006 en 1 juli 2011 en langer dan 3 maanden recht op WW.

Landsdeel – Regionale groepering van provincies. De indeling in landsdelen vormt niveau 1 van de Europese NUTS-indeling. Om het landsdeel van de persoon te bepalen is op in- of uitstroombestand de woongemeente bepaald. Als een persoon op dit peilmoment niet ingeschreven stond in de GBA, is op dat moment de woongemeente niet bekend. In dat geval is de woongemeente van het dichtstbijzijnde moment waarop de betreffende persoon ingeschreven stond in de GBA als uitgangspunt genomen.

Leeftijd – De leeftijd van een persoon wordt bepaald op moment van uitstroom uit de WW of moment van instroom in de WW.

Niet-westerse allochtoon – Allochtoon met als herkomstgroepering een van de landen in de werelddelen Afrika, Latijns-Amerika en Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije.

Peilmoment – Het moment van uitstroom uit de WW in 2006. Als personen meerdere keren uitstromen in 2006 is de eerste uitstroommaand in 2006 gekozen als peilmoment.

Het moment van instroom in de WW in 2007. Als personen meerdere keren instromen in 2007 is de meest recente instroommaand gekozen als peilmoment.

Provincie – Bestuurlijk onderdeel van het Nederlands grondgebied. Om de provincie van de persoon te bepalen is op in- of uitstroommoment de woongemeente bepaald. Zie ook *Landsdeel*.

Uitkeringsperiode – Aaneengesloten periode van één of meer maanden waarin een persoon een WW-uitkering ontvangt. Een maand wordt meegeteld als er sprake is van recht op de uitkering op de laatste vrijdag van die maand en in die maand een betaling heeft ontvangen. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen eventueel gelijktijdig lopende WW-uitkeringen. Wel kan onderscheid gemaakt worden tussen uitkeringsperiodes van verschillende typen uitkeringen (WW, AO en Bijstand). Bij een uitkering die na één maand onderbreking wordt voortgezet, wordt aangenomen dat dit door administratieve vervuiling wordt veroorzaakt. Hiervoor wordt gecorrigeerd.

Westerse allochtoon – Allochtoon met als herkomstgroepering een van de landen in de werelddelen Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika en Oceanië of Indonesië of Japan.

WW-uitkering – Een uitkering die wordt verstrekt op grond van de Werkloosheidswet (WW).

Ziektewet – Wet die werknemers verzekert tegen financiële gevolgen van ongeschiktheid tot werken wegens ziekte. De wet is van toepassing als er wettelijk geen loondoorbetaling hoeft plaats te vinden. Personen met een WW-uitkering die vóór 1 mei 2007 ziek zijn geworden, hebben vanaf de eerste ziektedag een uitkering Ziektewet. Ze behouden hun recht op WW. Na drie maanden ziekte verschuift de einddatum van de WW-uitkering. De WW-periode wordt dan verlengd met de tijd dat de persoon langer dan drie maanden ziek is.

6.2 Afkortingen

ABR	– Algemeen Bedrijfsregister
ABW	– Algemene Bijstandswet
AO	– Arbeidsongeschiktheid
BSN	– Burgerservicenummer
CBS	– Centraal Bureau voor de Statistiek
CvB	– Centrum voor Beleidsstatistiek
CWI	– Centrum voor Werk en Inkomen (vanaf 2009 UWV WERKbedrijf)
GBA	– Gemeentelijke Basisadministratie
NWW	– Niet-werkende werkzoekenden
NUTS	– Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques
SBI	– Standaard Bedrijfsindeling
SSB	– Sociaal Statistisch Bestand

SWL	– Statistiek Werkgelegenheid en Lonen
SZW	– Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	– Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
Wajong	– Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WAO	– Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	– Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
WIA	– Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
WW	– Werkloosheidswet
WWB	– Wet Werk en Bijstand

7. Literatuurlijst

CBS (2010a), *Uit de WW naar een vaste baan?*, Mathilda Coppinga, Kathleen Geertjes, Tirza König, Linda Muller en Nicol Sluiter, <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/52EED13B-2DD5-4652-B4A0-AF2410F86A8A/0/2010uitdewwnaarvastebaan.pdf>

CBS (2010b), *Instromers in de WW in 2007 en hun arbeidsverleden*, Mathilda Coppinga, Tirza König en Nicol Sluiter, <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/5EA609FA-F7F0-474E-96E4-BA595436530E/0/2010instromersindeWW2007.pdf>

CBS (2009), *Dynamiek in de WW*, Mathilda Coppinga, Marleen Geerdink, Linda Muller en Alderina Dill, <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/E48C3D7B-D9B2-4FCE-BD6E-C78398A29DF0/0/2009mcbDynamiekindeWWweb.pdf>

Centrum voor Beleidsstatistiek

Het CBS verzamelt gegevens bij personen, bedrijven en instellingen om deze daarna te verwerken tot statistische informatie over groepen mensen, bedrijven en hun omgeving. De resultaten stelt het CBS voor iedereen beschikbaar. Voor sommige vragen is deze informatie, die beschikbaar wordt gesteld via de CBS-website www.cbs.nl, echter niet toereikend. In dat geval kunnen externe partijen zich wenden tot het Centrum voor Beleidsstatistiek (CBS-CvB).

Het CBS-CvB bepaalt in nauw overleg met de klant welke informatie in welke vorm beschikbaar en nuttig is voor het beantwoorden van de vraag. Daarna voert het CBS-CvB het onderzoek uit en beschrijft de resultaten in een rapport of maatwerkpublicatie. Alle uitkomsten en publicaties worden openbaar gemaakt en zijn te vinden op de website van het CBS-CvB (www.cbs.nl/cvb).